

6. Розвиток державного пенсійного страхування в умовах пенсійної реформи: моногр. / [О. П. Кириленко, О. В. Петрушка, Б. С. Малиняк та ін.]; за ред. О. П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2013. 304 с.

7. Тулай О. І. Актуальні проблеми діяльності Пенсійного фонду України. *Проблеми економіки*. 2016. № 1. С. 132–139.

Шворак В'ячеслав Петрович
Депутат Ковельської районної ради
shv9595@gmail.com

СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Державному фінансовому контролю відводиться важлива роль у забезпеченні державного регулювання економіки. В основному це обумовлюється його значенням у дотриманні законності у процесі формування та використання фінансових ресурсів, довіри до держави як власних громадян, так і її зарубіжних партнерів, розвитку бізнесу, створення її позитивного іміджу, необхідного для формування інвестиційного клімату.

За своєю суттю фінансовий контроль – це заходи, що здійснюються законодавчими та виконавчими органами влади всіх рівнів, а також спеціально створеними установами з метою забезпечення законності та ефективності формування, володіння та використання фінансових ресурсів, захисту фінансових інтересів держави, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання та громадян [1]. Подібним чином трактує сутність фінансового контролю зі сторони держави і Березовська Н.І. [2].

Бюджетний кодекс України передбачає контроль за дотриманням бюджетного законодавства та визначає норми відповідальності та заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства. Основними його завданнями мають бути: здійснення контролю за своєчасним виконанням дохідних і витратних статей державного та місцевих бюджетів; визначення ефективності та доцільності витрат державних та місцевих фінансових ресурсів; аналіз виявлених відхилень від встановлених показників бюджету і підготовка пропозицій, спрямованих на їх усунення; контроль за надходженнями до бюджету; оцінка ефективності використання коштів бюджету; контроль за реалізацією механізму міжбюджетних відносин; контроль за формуванням і

розподілом цільових бюджетних фондів фінансової підтримки регіонів; виявлення фінансових зловживань у сфері бюджетних відносин. До основних принципів, на яких має ґрунтуватися фінансовий контроль у бюджетній сфері, належать: об'єктивність та обґрунтованість, відображення виявлених фактів вчинення правопорушень у бюджетній сфері, єдність правової бази та стандартів у сфері здійснення фінансового контролю, гласність результатів контролю, відповідальність контрольних органів і посадових осіб за свої дії під час здійснення контролю [3].

Разом з тим, діюча система державного фінансового контролю має ряд суттєвих недоліків, що суттєво зменшують її дієвість та ефективність. До них можна віднести громіздку та неефективну організаційно-функціональну структури системи державного фінансового контролю; недосконале правове поле та методологічне забезпечення; відсутність дієвої системи внутрішнього фінансового контролю; незадовільний стан фінансово-бюджетної дисципліни; низька відповідальність учасників бюджетного процесу [4].

В сучасних економічних реаліях ці недоліки потребують усунення або ж зменшення їх негативного впливу на систему державного фінансового контролю. На думку Труш І.Є. ефективність державного фінансового контролю може бути забезпечена у тому випадку, коли зовнішній та внутрішній контроль будуть своєчасними та об'єктивними, а також чітко регламентованими і орієнтованими на кінцевий результат, буде сформоване необхідне інституційне забезпечення, встановлено правовий статусу інституцій, чітко визначено права і обов'язки, методи і форми контрольних заходів у сфері управління державним фінансами [5].

Список використаних джерел:

1. Бюджетний менеджмент: навч. посіб. / Л. В. Панкевич, М. А. Зварич, П. Я. Могиляк, Б. І. Хомічак. Київ: Знання, 2006. 293 с.
2. Березовська Н.І. Державний фінансовий контроль в Україні та шляхи його вдосконалення. *Фінанси України*. 2009. №8. С.118
3. Бюджетный кодекс Украины : Закон Украины от 08.07.2010 № 2456 – VI. URL : [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456- 17](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17)>.
4. Ісаченко Ю. В., Костенко Т. А. Проблеми удосконалення системи державного фінансового контролю в Україні / Ю. В. Ісаченко, Т. А. Костенко // Глобальные проблемы экономики и финансов: тезисы докладов VII Международной научно- практической конференции (Київ – Прага – Вена, 30 ноября 2016).

5. Труш І.Є. Державний фінансовий контроль в умовах економічних трансформацій. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2017. №14. С.141-144

Яворська Надія Вікторівна

Спеціаліст I-ої категорії архівного
відділу тернопільської міської ради
nadya.javorska@gmail.com

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Соціальна відповідальність, поряд із соціальною активністю, самостійністю у прийнятті і реалізації рішень, вмінням конструктивно взаємодіяти з навколишнім середовищем, є однією з ключових компонентів соціальної зрілості особи як члена суспільства. Виявлені раніше соціальні передумови формування механізму соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) в Україні зумовлюють необхідність визначення стану готовності вітчизняного підприємництва до реалізації СВБ за соціальними мотивами, внутрішньою спонукальною силою до пошуку економічних можливостей до суспільно значущих дій. Це є важливим при формуванні механізму СВБ, адже врахування готовності підприємництва до соціально-економічно відповідальних дій є основним для визначення напрямів державної політики в сфері СВБ.

Розуміючи соціальну готовність підприємництва до СВБ як сукупність стійких і ситуативних особистісних і групових установок на цілеспрямовані дії щодо дотримання балансу інтересів суспільства і досягнення власних економічних і соціальних цілей в процесі здійснення господарської й економічної діяльності, можна виділити в цьому явищі дві змістовні компоненти: мотиваційну і діяльнісну.

Перша компонента відображає силу потреби у соціальній реалізації, усвідомленої необхідності причетності до суспільного розвитку і може бути виявлена через суб'єктивну оцінку важливості реалізації СВБ.

Друга компонента може розглядатися у праксеологічному контексті – як вибір оптимальних напрямів, засобів, інструментів реалізації СВБ, які дозволяють збалансувати інтереси підприємницької структури і суспільства найкращим чином, виходячи з визначених нею критеріїв. Діяльнісна компонента передбачає не тільки поєднання теоретичного підґрунтя й емпіричного досвіду у реалізації СВБ, але й виявлення її